

Asia: VN/26048/2021

Lausuntopyyntö liikenteen esteettömyysvisiosta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Saamelaiskäräjät tarkastelee liikenteen esteettömyysvisiota saamelaisten näkökulmasta.

Saamelaisilla alkuperäiskansana on perustuslain (1999/731, 17 §) takaama oikeus omaan kieleen. Palveluiden saavutettavuuden näkökulmasta palveluita olisi tarve kehittää siten, että saamenkielisellä väestöllä olisi yhdenvertainen mahdollisuus omakieliseen asiointiin ja tiedonsaantiin. Tällä hetkellä saamenkielisten mahdollisuus saavutettaviin digipalveluihin toteutuu heikosti. Saavutettavuus tulisi huomioida jo alusta lähtien hankittavien järjestelmien määrittelytyön sekä kilpailutusten lähtökohtana. Digitaalisissa järjestelmissä tulisi olla käytettävissä tekniset valmiudet saamenkielisen asioinnin kehittämiseen, kuten esimerkiksi saamen kielen erikoismerkit. Saamenkielisen puhesynteesin puuttuminen on merkittävä puute digitaalisten palveluiden saavutettavuuden näkökulmasta. Puhesynteesi mahdollistaa kirjoitetun tekstin kuuntelemisen. Puhesynteesiin liittyvä saavutettavuusnäkökulma on erittäin tärkeä saamelaisväestölle, koska osa väestöstä on luku- ja kirjoitustaidottomia omalla äidinkielellään.

Digitaalisten palveluiden saavutettavuuden lisäksi saamelaisväestön näkökulmasta huomiota tulisi kiinnittää erityisesti saamelaisten kotiseutualueella esteettömän liikkumisen vaarantaviin tekijöihin. Saamelaisten kotiseutualueella tulisi parantaa esteettömän ja saavutettavan liikkumisen toteutumista julkisen liikenteen saatavuus sekä alueellinen liikenneinfrastruktuuri huomioiden.

Ruokojärvi Kaisa
Saamelaiskäräjät